

บทที่ 3

โครงสร้างข้อมูล สำหรับการวิเคราะห์ถั่วเฉลี่ย

ในบทนี้จะกล่าวถึงโครงสร้างข้อมูล ที่ใช้เป็นกรณีศึกษาสำหรับการวิเคราะห์ถั่วเฉลี่ย ซึ่งจะใช้วิธีศึกษาในการวิเคราะห์ มีดังนี้คือ

1. ตารางไดนามิก (Dynamic Table)
2. ไบนอมิยัลฮีพ (Binomial Heap)
3. เลซี่ ไบนอมิยัลฮีพ (Lazy Binomial Heap)
4. ฟีโบนัคชีฮีพ (Fibonacci Heap)
5. สกิวฮีพ (Skew Heap)

1. ตารางไดนามิก

ตารางไดนามิก คือ ตารางจัดเก็บข้อมูลที่มีขนาดของตารางสามารถขยายและยุบตัวได้ตามจำนวนข้อมูล ถ้าในตารางนั้นมีการใส่ข้อมูลจนเต็มตาราง การจะใส่ข้อมูลเข้าไปอีกจะต้องมีการสร้างตารางใหม่ที่มีขนาดใหญ่กว่าเดิม และข้อมูลทั้งหมดที่ถูกจัดเก็บในตารางเดิม ก็จะต้องถูกคัดลอกไปไว้ในตารางใหม่ ซึ่งเรียกว่า มีการขยายตาราง ทำนองเดียวกันถ้าข้อมูลหลายๆตัวถูกลบออกจากตารางหลายๆ ก็จะต้องมีการสร้างตารางใหม่ที่มีขนาดเล็กกว่าเดิม และข้อมูลทั้งหมดที่ถูกจัดเก็บในตารางเดิม ก็จะต้องถูกคัดลอกไปไว้ในตารางใหม่ ซึ่งเรียกว่า มีการยุบตาราง [14]

การขยายตาราง

เมื่อถึงจุดหนึ่งที่จะต้องมีการขยายตาราง เช่นเมื่อช่องทั้งหมดในตารางมีข้อมูลเต็มอยู่เป็นต้น และต้องการเพิ่มข้อมูลลงไปอีก ก็จะมีการสร้างตารางใหม่ที่มีขนาดใหญ่กว่าเดิม พร้อมทั้งคัดลอกข้อมูลในตารางเดิมสู่ตารางใหม่ โดยทั่วไปการสร้างตารางใหม่จะสร้างให้มีขนาดเป็น 2 เท่าของตารางเดิม [14]

ให้ T เป็น ตาราง

$table[T]$ เป็น พอยเตอร์ที่จะชี้ไปยังตาราง

$num_i[T]$ เป็น จำนวนข้อมูลในตารางในการดำเนินงานที่ i

$size_i[T]$ เป็น จำนวนช่องข้อมูลทั้งหมดในตารางในการดำเนินงานที่ i

ϕ_i เป็น ฟังก์ชันสัจของการดำเนินงานที่ i

สำหรับการวิเคราะห์ในแบบถั่วเฉลี่ย จะขอใช้วิธีศึกษา กำหนดให้ ϕ_i ที่จะมีค่าเริ่มต้นเป็น 0 และไม่มีค่าติดลบ $\phi_i = 2num_i[T] - size_i[T]$

ให้ c_i เป็นต้นทุนจริงของการเพิ่มที่ i โดยที่ $i = 1, 2, \dots, n$ และให้การเพิ่มข้อมูล 1 ตัวลงในตารางใช้ 1 หน่วย

การหาต้นทุนตัวเฉลี่ยของการเพิ่มข้อมูลลงในตารางไดนามิก แบ่งได้เป็น 2 กรณี ดังนี้คือ
กรณีที่ 1 ถ้าการดำเนินการเพิ่มที่ i ไม่ได้ส่งผลให้เกิดการขยายตาราง $size_i[T] = size_{i-1}[T]$ และ ต้นทุนตัวเฉลี่ยของการดำเนินการจะเป็น

$$\hat{c}_i = c_i + \Phi_i - \Phi_{i-1} = 1 + (2num_i[T] - size_i[T]) - (2num_{i-1}[T] - size_{i-1}[T]) \\ 1 + (2num_i[T] - size_i[T]) - (2(num_{i-1}[T] + 1) - size_{i-1}[T]) = 3$$

กรณีที่ 2 ถ้าการดำเนินการเพิ่มที่ i ส่งผลให้เกิดการขยายตาราง $size_i[T] / 2 = size_{i-1}[T] = num_{i-1}[T] - 1$ และต้นทุนตัวเฉลี่ยของการดำเนินการ จะเป็น

$$\hat{c}_i = c_i + \Phi_i - \Phi_{i-1} = num_i[T] + (2num_i[T] - size_i[T]) - (2num_{i-1}[T] - size_{i-1}[T]) \\ = num_i[T] + (2num_i[T] - (2num_{i-1}[T] - 2)) - (2(num_{i-1}[T] + 1) - (num_{i-1}[T] + 1)) = 3$$

นั่นคือ ตารางจะมีการขยายหรือไม่ก็ตาม ต้นทุนตัวเฉลี่ย ($\hat{c}_i$) อย่างมากเท่ากับ 3 และจาก 2 กรณีข้างต้นสรุปว่า ต้นทุนตัวเฉลี่ยต่อการเพิ่ม 1 ครั้งมีค่าคงที่ [14]

การยุบตาราง

ในการยุบตารางจะขบวนการที่มีที่ว่างมากเกินไป เช่นถ้ามีจำนวนข้อมูลน้อยกว่าสามหนึ่งในสี่ของจำนวนช่องข้อมูลทั้งหมดในตาราง เป็นต้น จะต้องมีการจัดตารางใหม่ให้มีขนาดเล็กกว่าเดิมครั้งหนึ่งพร้อมทั้งคัดลอกข้อมูลจากตารางเก่าสู่ตารางใหม่ ส่วนตารางเก่าก็สามารถคืนให้กับระบบจัดการหน่วยความจำได้ [14]

สำหรับการวิเคราะห์ในเฉลี่ย จะใช้วิธีตัดภัยเริ่มด้วยการนิยามฟังก์ชันภัย Φ_i ที่มีค่าเริ่มต้นเป็น 0 และไม่มีค่าติดลบ ซึ่งก็คือ [14]

$$\Phi_i = \begin{cases} 2num_i[T] - size_i[T] & \text{if } \alpha_i \geq 1/2 \\ size_i[T] / 2 - num_i[T] & \text{if } \alpha_i < 1/2 \end{cases}$$

โดยที่ α_i เป็นภาระของตาราง หรือก็คือจำนวนข้อมูลในตารางหารด้วยจำนวนช่องข้อมูลทั้งหมดในตาราง ให้ c_i เป็นต้นทุนจริงของการลบที่ i โดยที่ $i = 1, 2, \dots, n$ และให้การลบข้อมูล 1 ตัวใช้ 1 หน่วย สำหรับการหาต้นทุนตัวเฉลี่ยของการลบข้อมูลในตารางไดนามิก แบ่งได้เป็น 3 กรณี ดังนี้คือ [14]

กรณีที่ 1 ถ้าการดำเนินการลบข้อมูลที่ i ไม่ได้ส่งผลให้เกิดการยุบตาราง โดยที่ $\alpha_{i-1} < 1/2$ ต้นทุนตัวเฉลี่ย เป็น [14]

$$\hat{c}_i = c_i + \Phi_i - \Phi_{i-1} = 1 + (size_i[T] / 2 - num_i[T]) - (size_{i-1}[T] / 2 - num_{i-1}[T]) \\ = 1 + (size_i[T] / 2 - num_i[T]) - (size_i[T] / 2 - (num_i[T] + 1)) = 2$$

กรณีที่ 2 ถ้าการดำเนินการลบข้อมูลที่ i ไม่ได้ส่งผลให้เกิดการขยุบตาราง โดยที่ $\alpha_{i-1} \geq 1/2$ ต้นทุนถัวเฉลี่ย เป็น [14]

$$\begin{aligned} \hat{c}_i &= c_i + \Phi_i - \Phi_{i-1} = 1 + (2\text{num}_i[T] - \text{size}_i[T]) - (2\text{num}_{i-1}[T] - \text{size}_{i-1}[T]) \\ &= 1 + (2\text{num}_i[T] - \text{size}_i[T]) - (2(\text{num}_i[T] + 1) - \text{size}_i[T]) = -1 \end{aligned}$$

หรือ

$$\begin{aligned} \hat{c}_i &= c_i + \Phi_i - \Phi_{i-1} \\ &= 1 + ((\text{size}_i[T] / 2) - \text{num}_i[T]) - (2\text{num}_{i-1}[T] - \text{size}_{i-1}[T]) \\ &\quad + ((\text{num}_i[T] + 1) - \text{num}_i[T]) - (2(\text{size}_{i-1}[T] / 2) - \text{size}_{i-1}[T]) \\ &= 1 + 1 = 2 \end{aligned}$$

กรณีที่ 3 ถ้าการดำเนินการลบข้อมูลที่ i ส่งผลให้เกิดการขยุบตาราง โดยที่ $\alpha_{i-1} < 1/2$ ต้นทุนจริงของการดำเนินการเป็น $c_i = \text{num}_i[T] + 1$ เพราะว่ามี การลบข้อมูล 1 ตัว และมีการย้ายข้อมูลจำนวน $\text{num}_i[T]$ ตัว โดยที่ $\text{size}_i[T] / 2 = \text{size}_{i-1}[T] / 4 = \text{num}_i[T] + 1$ และต้นทุนถัวเฉลี่ยของการดำเนินการ จะเป็น [14]

$$\begin{aligned} \hat{c}_i &= c_i + \Phi_i - \Phi_{i-1} \\ &= (\text{num}_i[T] + 1) + (\text{size}_i[T] / 2 - \text{num}_i[T]) - (\text{size}_{i-1}[T] / 2 - \text{num}_{i-1}[T]) \\ &= (\text{num}_i[T] + 1) + ((\text{num}_i[T] + 1) - \text{num}_i[T]) - ((2\text{num}_i[T] + 2) - (\text{num}_i[T] + 1)) \\ &= 1 \end{aligned}$$

จาก 3 กรณีข้างต้น สรุปว่าต้นทุนถัวเฉลี่ยต่อการลบ 1 ครั้ง มีค่าคงที่ สำหรับอัลกอริทึมการเพิ่มข้อมูลในตาราง และการลบข้อมูลในตารางเป็นดังนี้ [14]

TABLE-INSERT(T,x)

1. if $\text{size}[T] = 0$
2. then allocate $\text{table}[T]$ with 1 slot
3. $\text{size}[T] \leftarrow 1$
4. if $\text{num}[T] = \text{size}[T]$
5. then allocate new-table with $2\text{size}[T]$ slots
6. insert all items in $\text{table}[T]$ into new-table
7. free $\text{table}[T]$
8. $\text{table}[T] \leftarrow \text{new-table}$
9. $\text{size}[T] \leftarrow 2\text{size}[T]$
10. insert x into $\text{table}[T]$
11. $\text{num}[T] \leftarrow \text{num}[T] + 1$

TABLE-DELETE(T,x)

1. *delete x from table[T]*
2. $num[T] \leftarrow num[T] - 1$
3. *if* $num[T] = size[T] / 4$
4.   *then allocate new-table with* $size[T] / 2$ *slots*
5.   *insert all items in* $table[T]$ *into new-table*
6.   *free* $table[T]$
7. $table[T] \leftarrow new-table$
8. $size[T] \leftarrow size[T] / 2$

2. ไบโนเมียลฮีพ

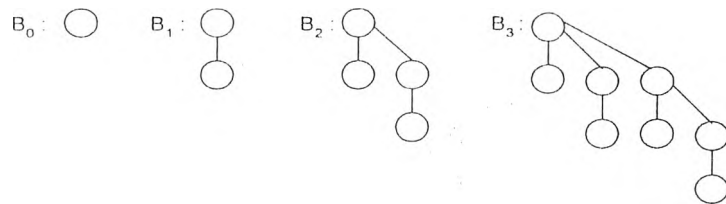
ก่อนอื่นขอนิยามต้นไม้ไบโนเมียล B_k ดังนี้ [14]

นิยาม ต้นไม้ไบโนเมียล B_k เป็นต้นไม้ที่มีการเรียงลำดับ โดยที่

- ต้นไม้ไบโนเมียล B_0 จะประกอบด้วย โหนดโหนดเดียว
- ต้นไม้ไบโนเมียล B_k จะประกอบด้วยต้นไม้ไบโนเมียล B_{k-1} จำนวน 2 ต้นเชื่อมต่อกัน

โดยรากของ B_{k-1} ต้นหนึ่งจะมีลูกทางขวาสุดเป็นรากของ B_{k-1} อีกต้นหนึ่ง

ต้นไม้ไบโนเมียล B_0 ถึง B_k แสดงได้ดังรูปที่ 3.1

รูปที่ 3.1 แสดงต้นไม้ไบโนเมียล B_0, B_1, B_2 และ B_3

ต้นไม้ไบโนเมียล B_k มีความสูง k โดยมีจำนวนโหนดที่ระดับ i เท่ากับ $\binom{k}{i}$ ดังนั้น B_k มีจำนวนโหนดทั้งสิ้น 2^k โหนด

นิยาม ไบโนเมียลฮีพ H เป็นรายการสะสมของต้นไม้ไบโนเมียล ที่มีคุณสมบัติ ดังนี้ [14]

- ข้อมูลในโหนดต่างๆของต้นไม้ไบโนเมียลแต่ละต้นในฮีพ H จะต้องมีการเรียงลำดับค่าแล้ว กล่าวคือค่าของโหนดใดๆ จะต้องมีความมากกว่าหรือเท่ากับค่าของโหนดพ่อของโหนดนั้นๆ
- มีต้นไม้ไบโนเมียล B_k สำหรับ k ใดๆ ได้อย่างมากเพียงหนึ่งต้นในฮีพ H

สำหรับการวิเคราะห์แล้วเฉลี่ยจะใช้วิธีสัจกัย โดยที่ฟังก์ชันสัจกัยคิดจากจำนวนต้นไม้ในฮีพ และต้นทุนจริงเป็นสัดส่วนโดยตรงกับจำนวนการเชื่อมต้นไม้ที่มีความสูงเท่ากัน

การปฏิบัติการบนไบนารีฮีป

1. การหาโหนดที่มีค่าน้อยที่สุด

การหาโหนดที่มีค่าน้อยที่สุดใช้เวลา $O(1)$ โดยการจำและปรับเปลี่ยนตำแหน่งของโหนดที่มีค่าน้อยสุดไว้ตลอดเวลา เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นระหว่างการปฏิบัติการต่างๆ [14]

2. การรวมฮีป

การรวมไบนารีฮีป 2 ฮีป มีขั้นตอนดังนี้

2.1 เชื่อมรากของต้นไม้ฮีปทั้ง 2 เข้าด้วยกัน

2.2 ถ้าฮีปมีต้นไม้ที่มีความสูงเท่ากัน เชื่อมต้นไม้เข้าด้วยกัน โดยให้รากที่มีค่าน้อยกว่า เป็นรากของต้นไม้ที่เชื่อมรวมกันแล้ว ดังนั้นต้นไม้ $B_{(k-1)}$ จำนวน 2 ต้น จะรวมเป็นต้นไม้ B_k ที่มีรากเป็นค่าน้อยกว่า

2.3 ทำ 2.2 ไปเรื่อยๆจนกว่าจะไม่มีต้นไม้ที่มีความสูงเท่ากัน

เวลาการรวมจะขึ้นอยู่กับจำนวนต้นไม้ฮีป ซึ่งจะน้อยอย่างมากสุด $\log n$ ต้น ดังนั้น การรวมฮีป 2 ฮีป ต้นทุนตัวเฉลี่ยในการรวมเท่ากับ $O(\log n)$ [14]

อัลกอริทึมการรวมมีดังต่อไปนี้ [14]

BINOMAIL-HEAP-UNION (H_1, H_2)

1. $H \leftarrow \text{MAKE-BINOMAIL-HEAP}()$

2. $\text{head}[H] \leftarrow \text{BINOMAIL-HEAP-MERGE}(H_1, H_2)$

3. *free the objects H_1 and H_2 but not the lists they point to*

4. *if* $\text{head}[H] = \text{NIL}$

5. *then return* H

6. $\text{prev-}x \leftarrow \text{NIL}$

7. $x \leftarrow \text{head}[H]$

8. $\text{next-}x \leftarrow \text{sibling}[x]$

9. *while* $\text{next-}x \neq \text{NIL}$

10. *do if* ($\text{degree}[x] \neq \text{degree}[\text{next-}x]$) *or* ($\text{sibling}[\text{next-}x] \neq \text{NIL}$ *and* $\text{degree}[\text{sibling}[\text{next-}x]] = \text{degree}[x]$)

11. *then* $\text{prev-}x \leftarrow x$ -- Case 1 and 2

12. $x \leftarrow \text{next-}x$ -- Case 1 and 2

13. *else if* $\text{key}[x] \leq \text{key}[\text{next-}x]$

14. *then* $\text{sibling}[x] \leftarrow \text{sibling}[\text{next-}x]$ -- Case 3

15. $BINOMAIL-LINK(next-x, x)$ -- Case 3
16. *else if* $prev-x = NIL$ -- Case 4
17. *then* $head[H] \leftarrow next-x$ -- Case 4
18. *else* $sibling[prev-x] \leftarrow next-x$ -- Case 4
19. $BINOMAIL-LINK(x, next-x)$ -- Case 4
20. $x \leftarrow next-x$ -- Case 4
21. $next-x \leftarrow sibling[x]$
22. *return* H

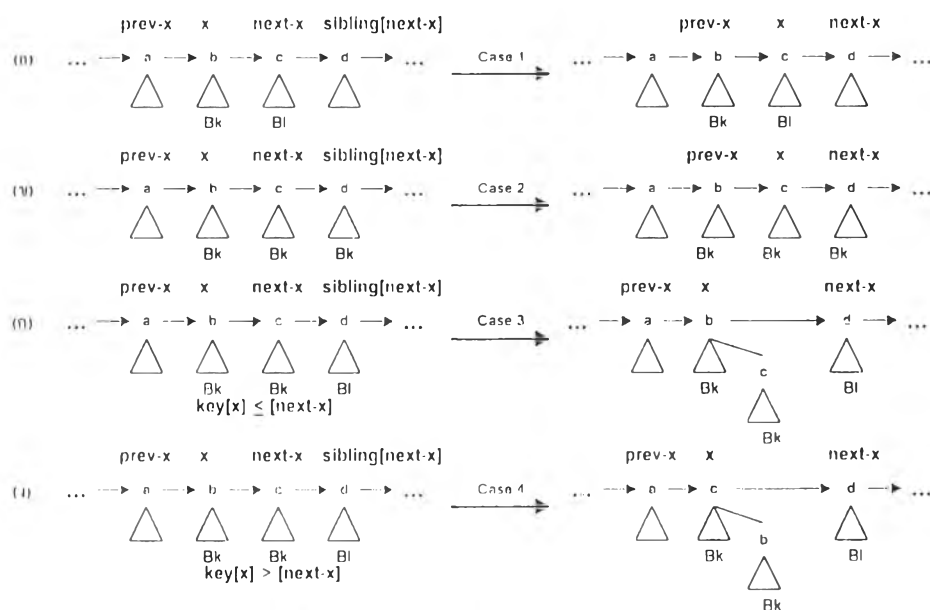
$BINOMAIL-HEAP-MERGE(H_1, H_2)$

1. $H \leftarrow MAKE-BINOMIAL-HEAP()$
2. Concatenate the root lists of H_1 and H_2 into a new root list H
3. Free the objects H_1 and H_2
4. Return H

$BINOMIAL-LINK(y, z)$

1. $p[y] \leftarrow z$
2. $sibling[y] \leftarrow child[z]$
3. $child[z] \leftarrow y$
4. $degree[z] \leftarrow degree[z] + 1$

ที่ซึ่งอัลกอริทึมนี้ ทำงานดังแสดงในรูปที่ 3.2

รูปที่ 3.2 แสดงกรณีที่จะเกิดขึ้นในการรวมไบนอมิยัลฮีป โดย x เป็นรากของต้นไม้ B_k และ $l > k$

โดยในกรณีที่ 1 $\text{degree}[x] \neq \text{degree}[\text{next-}x]$ กรณีที่ 2 $\text{degree}[x] = \text{degree}[\text{next-}x] = \text{degree}[\text{sibling}[\text{next-}x]]$ กรณีที่ 3 $\text{degree}[x] = \text{degree}[\text{next-}x] \neq \text{degree}[\text{sibling}[\text{next-}x]]$ และ $\text{key}[x] \leq \text{key}[\text{next-}x]$ กรณีที่ 4 $\text{degree}[x] = \text{degree}[\text{next-}x] \neq \text{degree}[\text{sibling}[\text{next-}x]]$ และ $\text{key}[x] \geq \text{key}[\text{next-}x]$ [14]

3. การเพิ่ม

การเพิ่มข้อมูลในฮีพ มีขั้นตอนดังนี้ [14]

3.1 สร้างฮีพใหม่ทีประกอบด้วย โหนดใหม่ที่มาเพิ่ม ที่ซึ่งใช้เวลา $O(1)$

3.2 นำฮีพใหม่ที่สร้างขึ้น รวมเข้ากับฮีพเดิมที่มีอยู่ ใช้เวลาในการรวม $O(\log n)$

ดังนั้นหากกำหนดให้ฟังก์ชันศักร์เป็นจำนวนต้นไม้ในฮีพ ต้นทุนถั่วเฉลี่ยจะเท่ากับต้นทุนจริงบวกกับจำนวนต้นไม้ที่เปลี่ยนแปลง ถ้าต้นทุนจริงในการเพิ่มเป็น v แสดงว่าต้นไม้ $B_0, B_1, \dots, B_{v-2}$ เดิมในฮีพ เพื่อรวมกับต้นไม้ B_0 ในฮีพใหม่ จะกลายเป็นต้นไม้ $B_{(v-1)}$ ต้น จำนวนต้นไม้ที่เปลี่ยนแปลงจะเท่ากับ $1-(v-1)$ ดังนั้น ต้นทุนถั่วเฉลี่ยในการเพิ่มเท่ากับ $v+(1-(v-1)) = 2 = O(1)$ [14]

อัลกอริทึมการเพิ่ม มีดังต่อไปนี้ [14]

BINOMIAL-HEAP-INSERT (H, x)

1. $H' \leftarrow \text{MAKE-BINOMIAL-HEAP}()$
2. $p[x] \leftarrow \text{NIL}$
3. $\text{child}[x] \leftarrow \text{NIL}$
4. $\text{sibling}[x] \leftarrow \text{NIL}$
5. $\text{degree}[x] \leftarrow 0$
6. $\text{head}[H'] \leftarrow x$
7. $H \leftarrow \text{BINOMIAL-HEAP-UNION}(H, H')$

4. การลบโหนดที่มีค่าน้อยที่สุด

การลบโหนดที่มีค่าน้อยที่สุด มีขั้นตอนดังนี้ [14]

4.1 หาโหนดที่เป็นรากของต้นไม้ ที่มีค่าน้อยที่สุด แล้วลบออก

4.2 สร้างฮีพใหม่ ซึ่งประกอบไปด้วยรายการของต้นไม้ย่อยของโหนดที่ถูกลบออก

4.3 รวมฮีพใหม่นี้กับฮีพเดิมที่ได้นำต้นไม้ที่มีโหนดที่รากมีค่าน้อยที่สุดออกแล้ว

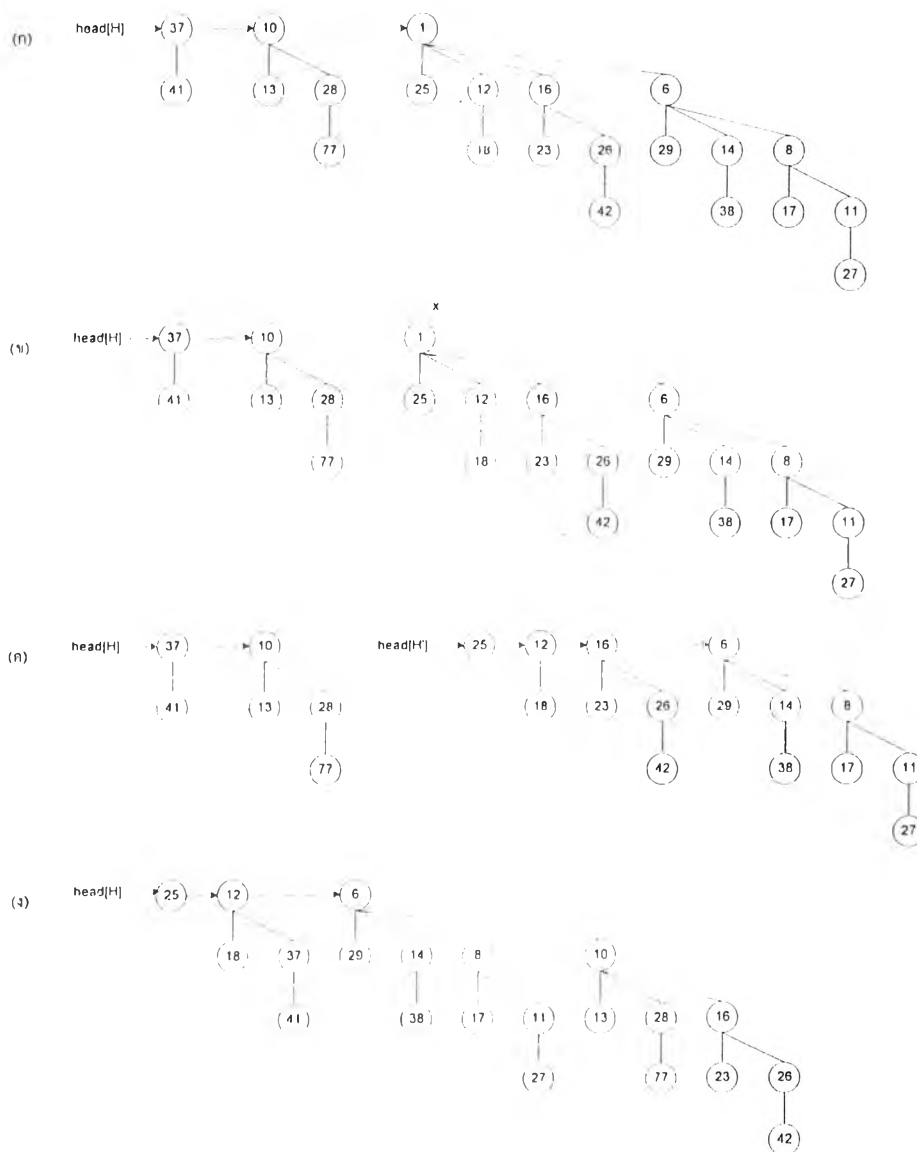
การหาโหนดที่เป็นรากของต้นไม้ ที่มีค่าน้อยที่สุด ใช้เวลา $O(1)$ ส่วนการลบรากของต้นไม้ ซึ่งมีค่าน้อยที่สุด ใช้เวลา $O(1)$ การสร้างฮีพใหม่ใช้เวลา $O(\log n)$ และการรวมฮีพเข้าด้วยกัน ใช้เวลา $O(\log n)$ ดังนั้นเวลาที่ใช้ในการลบโหนดที่มีค่าน้อยที่สุดเป็น $O(\log n)$ [14]

อัลกอริทึมการลบโหนดที่มีค่าน้อยที่สุดมีดังต่อไปนี้ [14]

BINOMIAL-HEAP-EXTRACT-MIN(H)

1. find the root x with the minimum key in the root list of H , and remove x from the root list of H
2. $H' \leftarrow \text{MAKE-BINOMIAL-HEAP}()$
3. $H \leftarrow \text{BINOMIAL-HEAP-UNION}(H, H')$
4. return x

อัลกอริทึมนี้ทำงานดังแสดงในรูปที่ 3.3 [14]

รูปที่ 3.3 แสดงการลบโหนดที่มีค่าน้อยที่สุด ของไบนอมิยัลฮีพ // (ก) ก่อนทำการลบโหนด (ข) โหนดที่มีค่าน้อยที่สุด คือ โหนดที่ถูกชี้ด้วย x จะถูกลบออก (ค) หลังการลบโหนดได้ฮีพใหม่ คือ ฮีพ // (ง) ผลลัพธ์ของกรรวมฮีพ // และ ฮีพ //

5. การลดค่าของไบนารี

การลดค่าของไบนารีเป็นดังนี้ โดยสมมติให้ไบนารี x เป็น ไบนารีที่จะถูกลดค่า [14]

1. ทำการลดค่าของไบนารี x
2. ถ้าการลดค่าก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงลำดับในฮีพ กล่าวคือถ้าไบนารี x มีค่าน้อยกว่าไบนารีพ่อของไบนารี x แล้ว

2.1 ให้สลับ โดยให้ไบนารี x ขึ้นไปแทนที่พ่อของไบนารี x ส่วนพ่อของไบนารี x ลงมาแทนที่ไบนารี x

2.2 ย้อนกลับไปทำข้อ 2 จนกระทั่งไบนารี x เป็นรากของต้นไม้ หรือไบนารี x มีค่ามากกว่าไบนารีพ่อของไบนารี x

การลดค่าของไบนารีใช้เวลา $O(\log n)$ เนื่องจากต้นไม้สูงอย่างมาก $\lfloor \log n \rfloor$ ดังอัลกอริทึมต่อไปนี้ โดยสมมติให้ ค่าของไบนารี x จะถูกลดค่าเป็นค่า k [14]

อัลกอริทึมการลดค่าไบนารีมีดังต่อไปนี้ [14]

BINOMIAL-HEAP-DECREASE-KEY(H, x, k)

1. $key[x] \leftarrow k$
2. $y \leftarrow x$
3. $z \leftarrow p[y]$
4. *while* $z \neq NIL$ *and* $key[y] < key[z]$
5.   *do* *exchange* $key[y] \leftrightarrow key[z]$
6. $y \leftarrow z$
7. $z \leftarrow p[y]$
8.   *end do*

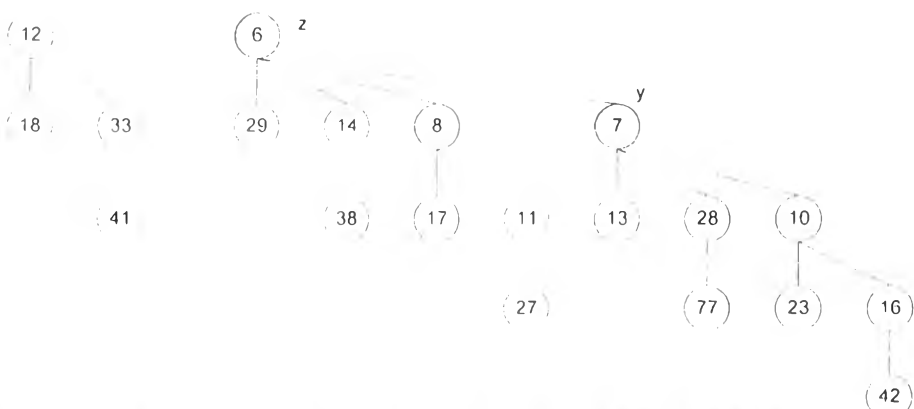
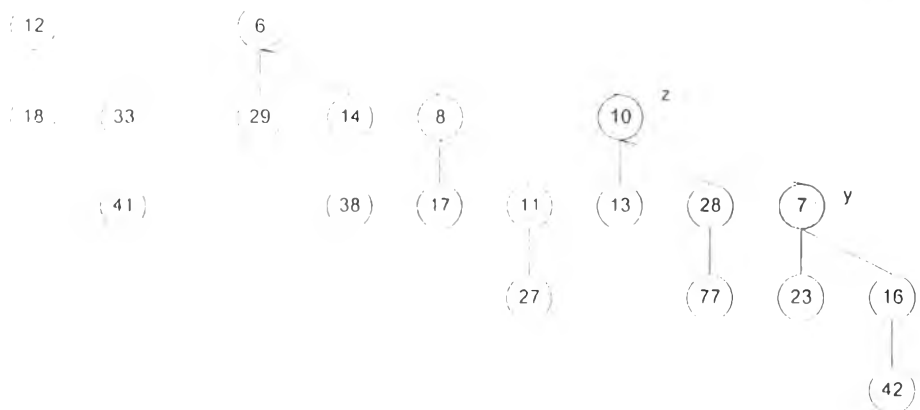
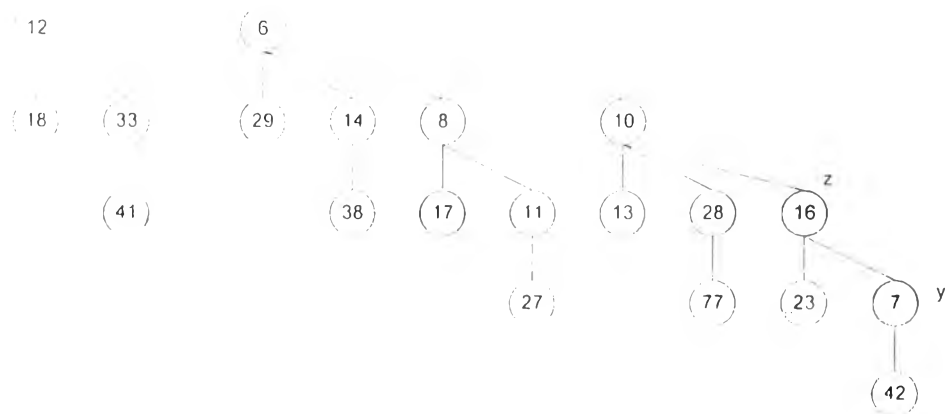
อัลกอริทึมนี้ทำงานดังแสดงในรูปที่ 3.4

3. เลซี่ ไบโนเมียล ฮีพ

เลซี่ไบโนเมียลฮีพ มีลักษณะการจัดเก็บ และการจัดการคล้ายกับไบโนเมียลฮีพ คือเป็นรายการของต้นไม้ไบโนเมียล แต่ต่างกันตรงที่เลซี่ไบโนเมียลฮีพ สามารถมีต้นไม้ที่มีความสูงเท่ากันได้มากกว่า 1 ต้น

นิยาม เลซี่ไบโนเมียลฮีพ H มีคุณสมบัติ ดังนี้

- ต้นไม้ไบโนเมียลของแต่ละต้นในฮีพ H จะต้องมีการเรียงลำดับค่าแบบฮีพแล้ว กล่าวคือค่าของโหนดใดๆ จะต้องมีความมากกว่า หรือเท่ากับค่าของโหนดพ่อของโหนดนั้นๆ
- เลซี่ไบโนเมียลฮีพ H สามารถมีต้นไม้ไบโนเมียลที่มีความสูงเท่ากันได้มากกว่า 1 ต้น

รูปที่ 3.4 แสดงการลดค่าโหนด ของไบโนเมียลสปีท (a) ค่าของโหนด y ถูกลดค่าไปเป็น 7 ที่ซึ่งมีค่าน้อยกว่าค่าของพ่อของโหนด y ซึ่งคือโหนด z (b) ค่าของโหนด y สลับกับค่าของโหนด z แล้วค่าที่โหนด y และโหนด z จะเลื่อนขึ้นไป | ระดับในต้นไม้ แต่ค่าของโหนด y ยังมีค่าน้อยกว่าค่าของโหนด z (c) ค่าของโหนด y สลับกับค่าของโหนด z แล้วค่าที่โหนด y และโหนด z จะเลื่อนขึ้นไป | ระดับในต้นไม้ โดยค่าของโหนด y มีค่าน้อยกว่าค่าของโหนด z จึงหยุด

สำหรับกรณีวิเคราะห์ด้วยเฉลี่ยจะใช้วิธีตัดๆ โดยที่ฟังก์ชันตัดๆคิดจากจำนวนของต้นไม้ ส่วน ต้นทุนจริงเป็นสัดส่วน โดยตรงกับการเชื่อมต้นไม้ที่มีความสูงเท่ากัน

การปฏิบัติการของเฉลี่ย ไบโนเมียล สปีท

1. การหาโหนดที่มีค่าน้อยที่สุด

การหาโหนดที่มีค่าน้อยที่สุดใช้เวลา $O(1)$ โดยการจำและปรับเปลี่ยนตำแหน่งของโหนด ที่มีค่าน้อยสุด ใช้ตลอดเวลา เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นระหว่างการใช้งานปฏิบัติการต่างๆ เช่นเดียวกับไบนอมิยลฮีฟ [9]

2. การรวมฮีฟ

การรวมฮีฟทำได้โดยการสร้างฮีฟใหม่ ที่ประกอบไปด้วยต้นไม้ฮีฟแต่ละฮีฟมาต่อกัน โดยในการรวมฮีฟในเลขชี้ไบนอมิยลฮีฟนั้นไม่จำเป็นต้องทำการเชื่อมต้นไม้ที่มีดีกรีเท่ากัน ดังนั้นจึงใช้เวลาเพียง $O(1)$ [9]

อัลกอริทึมการรวมมีดังต่อไปนี้ [9]

LAZY-BINOMIAL-HEAP-UNION (H_1, H_2)

1. $H \leftarrow \text{MAKE-BINOMIAL-HEAP}()$
2. $\text{head}[H] \leftarrow \text{BINOMIAL-HEAP-MERGE}(H_1, H_2)$
3. free the objects H_1 and H_2 , but not the lists they point to

3. การเพิ่มข้อมูล

การเพิ่มข้อมูล ทำได้โดยการสร้างฮีฟใหม่ที่มีข้อมูลเพียง 1 โหนด จากนั้นนำไปต่อกับรายการต้นไม้ของฮีฟเดิม จึงใช้เวลาในการเพิ่มเพียง $O(1)$ [9]

อัลกอริทึมการเพิ่ม มีดังต่อไปนี้ [9]

LAZY-BINOMIAL-HEAP-INSERT (H, x)

1. $H' \leftarrow \text{MAKE-BINOMIAL-HEAP}()$
2. $p[x] \leftarrow \text{NIL}$
3. $\text{child}[x] \leftarrow \text{NIL}$
4. $\text{sibling}[x] \leftarrow \text{NIL}$
5. $\text{degrec}[x] \leftarrow 0$
6. $\text{head}[H'] \leftarrow x$
7. return H'

4. การลบโหนดที่มีค่าน้อยที่สุด

การลบโหนดที่มีค่าน้อยที่สุด มีขั้นตอนดังนี้ [9]

1. ลบโหนดที่มีค่าน้อยที่สุดออก
2. สร้างฮีฟใหม่ ซึ่งประกอบไปด้วยรายการของต้นไม้ย่อยของโหนดที่ถูกลบออก

3. ทำการเชื่อมรายการของต้นไม้ย่อยที่มีความสูงเท่ากัน เพื่อให้ได้ผลลัพธ์เป็นฮีพที่ไม่มีต้นไม้ที่มีความสูงเท่ากันเกิน 1 ต้น

ให้ r เป็น ระดับความสูงของต้นไม้ที่มีโหนดที่มีค่าน้อยที่สุด

t เป็น จำนวนต้นไม้ในฮีพ

ดังนั้น ฟังก์ชันสักขีก่อนการดำเนินการรวมเป็น t หลังจากทำการลบโหนดที่มีค่าน้อยที่สุดออก มีต้นไม้ย่อยที่แตกออกมา $t+r$ ต้น ซึ่งในการรวมต้นไม้เหล่านี้ ต้นทุนจริงเป็น $t+r+\log n$ ฟังก์ชันสักขีจะเพิ่มขึ้นอย่างมาก $(\log n)-t$ ต้นทุนถัวเฉลี่ยเป็น $t+r+\log n+\log n-t = 2(\log n)+r$ ที่ซึ่ง $r = \log n$ นั่นคือ ต้นทุนถัวเฉลี่ยเป็น $O(\log n)$ [11]

อัลกอริทึมการรวมมีดังต่อไปนี้ [14]

LAZY-BINOMIAL-HEAP-EXTRACT-MIN(H)

1. $Z \leftarrow \text{MIN}(H)$
2. if $Z \leftarrow \text{NIL}$.
3. then for each child x of z
4. do add x to the root list of H
5. $p[X] \leftarrow \text{NIL}$.
6. remove z from the root list of H
7. if $z = \text{right}[Z]$
8. then $\text{min}[H] \leftarrow \text{NIL}$.
9. else $\text{min}[H] \leftarrow \text{right}[Z]$
10. CONSOLIDATE(H)
11. $n[H] \leftarrow n[H] - 1$
12. return z

CONSOLIDATE(H)

1. for $i \leftarrow 0$ to $D(n[H])$
2. do $A[i] \leftarrow \text{NIL}$.
3. for each node Q in the root list of H
4. do $X \leftarrow Q$
5. $d \leftarrow \text{degree}[X]$
6. while $A[d] \neq \text{NIL}$.
7. do $Y \leftarrow A[d]$
8. if $\text{key}[X] < \text{key}[Y]$
9. then exchange $X \leftrightarrow Y$

```

10.      LAZY-BINOMIAL-HEAP-LINK(H, Y, X)
11.      A[d] ← NIL
12.      d ← d + 1
13.      A[d] ← x
14.      min[H] ← NIL
15.      for l ← 0 to D(n[H])
16.          do if A[l] ≠ NIL
17.              then add A[l] to the root list of H
18.                  if min[H] = NIL, or key[A[l]] < key[min[H]]
19.                      then min[H] ← A[l]

```

LAZY-BINOMIAL-HEAP-LINK(H, Y, X)

1. remove Y from the root list of H
2. make Y a child of X, incrementing degree[X]
3. mark[Y] ← FALSE

5. การลดค่าของโหนด

การลดค่าของโหนดเป็นดังนี้ โดยสมมติให้โหนด x เป็นโหนดที่จะถูกลดค่า [14]

1. ทำการลดค่าของโหนด x
2. ถ้าการลดค่าก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงลำดับในสีฟ กล่าวคือถ้าโหนด x มีค่าน้อยกว่าโหนดพ่อของโหนด x แล้ว
  - 2.1 ให้สลับ โดยให้โหนด x ขึ้นไปแทนที่พ่อของโหนด x ส่วนพ่อของโหนด x ลงมาแทนที่โหนด x
  - 2.2 ย้อนกลับไปทำข้อ 2 จนกระทั่งโหนด x เป็นรากของต้นไม้ หรือโหนด x มีค่ามากกว่าโหนดพ่อของโหนด x

การลดค่าของโหนดใช้เวลา $O(\log n)$ เนื่องจากต้นไม้สูงอย่างมาก $\lfloor \log n \rfloor$ ดังอัลกอริทึมต่อไปนี้ โดยสมมติให้ ค่าของโหนด x จะถูกลดค่าเป็นค่า k [14]

อัลกอริทึมการลดค่าโหนดมีดังต่อไปนี้ [14]

LAZY-BINOMIAL-HEAP-DECREASE-KEY(H, x, k)

1. key[x] ← k
2. y ← x
3. z ← p[y]
4. while z ≠ NIL and key[y] < key[z]

5.   do exchange key[y] ... key[z]
6.   y ← z
7.   z ← p[y]
8.   end do

4. ฟิโบนัชชีฮีพ

ฟิโบนัชชีฮีพ จัดได้ว่าเป็นส่วนขยายของเลขไบนารีฮีพ กล่าวคือเป็นรายการของต้นไม้ที่เรียงลำดับแบบฮีพ โดยต้นไม้แต่ละต้นมีรากเป็น โหนดที่มีค่าน้อยที่สุด และต้นไม้ในฟิโบนัชชีฮีพจะไม่มีข้อจำกัดถึงจำนวนต้นไม้ไบนารีฮีพ นอกจากนี้ในฟิโบนัชชีฮีพยังสามารถมีต้นไม้ที่มีความสูงเท่ากันได้หลายต้น [14]

สำหรับการวิเคราะห์ถ่วงเฉลี่ย จะใช้วิธีตัดซ์ โดยสมมติให้ฟิโบนัชชีฮีพ H มีจำนวนต้นไม้ $n(H)$ ต้น และมีจำนวนโหนดที่ถูกบรรจุ $m(H)$ โหนด ดังนั้นฟังก์ชันตัดซ์ ($\Phi(H)$) เป็น [14]

$$\Phi(H) = n(H) + 2m(H)$$

การปฏิบัติการของฟิโบนัชชีฮีพ

1. การหาโหนดที่มีค่าน้อยที่สุด

การหาโหนดที่มีค่าน้อยที่สุดใช้เวลา $O(1)$ โดยการจำและปรับเปลี่ยนตำแหน่งของโหนดที่มีค่าน้อยสุดไว้ตลอดเวลา เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นระหว่างการปฏิบัติการต่างๆ [14]

2. การเพิ่มข้อมูล

การเพิ่มข้อมูล ทำได้โดยการสร้างฮีพใหม่ที่มีข้อมูลเพียง 1 โหนด จากนั้นนำไปต่อกับรายการต้นไม้เดิม เวลาที่ใช้ในการเพิ่มจึงคงที่เพียง $O(1)$ สามารถคิดต้นทุนที่ถ่วงเฉลี่ย ($\hat{c}_i$) ได้ดังนี้

$$\hat{c}_i = 1 + (n(H) + 1 + 2m(H)) / (n(H) + 2m(H)) = 1 + 1/n(H) + 2m(H)$$

หลังจากการเพิ่มโหนดเข้าไปในฮีพ ต้นไม้จะเพิ่มขึ้นในฮีพ 1 ต้น แต่จำนวนโหนดที่ถูกบรรจุจะไม่มีการเปลี่ยนแปลง [14]

อัลกอริทึมการเพิ่มข้อมูลเป็นดังนี้ [14]

FIB-HEAP-INSERT (H, X)

1. degree [X] ← 0
2. p[X] ← NIL
3. child [X] ← NIL
4. left [X] ← X
5. right [X] ← X

6. $\text{mark}[X] \leftarrow \text{FALSE}$
7. concatenate the root list containing X with root list H
8. if $\text{min}[H] = \text{NIL}$ or $\text{key}[X] < \text{key}[\text{min}[H]]$
9. then $\text{min}[H] \leftarrow X$
10. $n[H] \leftarrow n[H] + 1$

3. การรวมฮีพ

การรวมฮีพ เช่นเดียวกับเลขชี้ไบโนเมียลฮีพ ทำได้โดยการสร้างฮีพใหม่ที่ประกอบไปด้วยต้นไม้ในฮีพแต่ละฮีพต่อกัน โดยในการรวมฮีพในฟีโบนัคซีฮีพนั้นไม่จำเป็นต้องทำการเชื่อมต้นไม้ที่มีคีย์เท่ากัน ใช้เวลาเพียง $O(1)$ สามารถคิดต้นทุนด้วยเฉลี่ยได้ดังนี้

$$c_i = 1 + (r(H) + 2m(H)) - (r(H_1) + 2m(H_1)) - (r(H_2) + 2m(H_2))$$

เนื่องจาก $r(H) = r(H_1) + r(H_2)$ และ $m(H) = m(H_1) + m(H_2)$ ดังนั้น $c_i = 1 + 0 = 1$ นั่นคือ หลังจากการรวมฮีพ 2 ฮีพ จำนวนต้นไม้ และจำนวนโหนดที่ถูกมาร์คจะไม่มีการเปลี่ยนแปลง สังเกตหลังจากการรวมฮีพแล้ว จะมีต้นไม้ที่มีความสูงเท่ากันอยู่หลายต้น [14]

อัลกอริทึมการรวมเป็นดังนี้ [14]

FIB-HEAP-UNION (H_1, H_2)

1. $H \leftarrow \text{MAKE-FIB-HEAP}()$
2. $\text{Min}[H] \leftarrow \text{min}[H_1]$
3. Concatenate the root list of H_2 with the root list of H
4. if $(\text{min}[H_1] = \text{NIL})$ or $(\text{min}[H_2] \neq \text{NIL}$ and $\text{min}[H_2] < \text{min}[H_1]$
5. then $\text{min}[H] \leftarrow \text{min}[H_2]$
6. $n[H] \leftarrow n[H_1] + n[H_2]$
7. free the objects H_1 and H_2
8. return H

4. การลบโหนดที่มีค่าน้อยที่สุด

การลบโหนดที่มีค่าน้อยที่สุด มีขั้นตอนดังนี้ [14]

1. ลบโหนดที่มีค่าน้อยที่สุดออก
2. สร้างฮีพใหม่ ซึ่งประกอบไปด้วยรายการของต้นไม้ย่อยของโหนดที่ถูกลบออก
3. ทำการเชื่อมรายการของต้นไม้ย่อยที่มีความสูงเท่ากัน เพื่อให้ได้ผลลัพธ์เป็นฮีพที่ไม่มีต้นไม้ความสูงเท่ากันเกิน 1 ต้น

ให้ r เป็น ระดับความสูงของต้นไม้ที่มีโหนดที่มีค่าน้อยที่สุด

t เป็นจำนวนต้นไม้ในฮัพ

ฟังก์ชันสลับก่อนการดำเนินการลบเป็น $t+2m$ หลังจากทำการลบโหนดที่มีค่าน้อยที่สุดออก มีต้นไม้ย่อยที่แตกออกมา $t+r$ ต้น ซึ่งในการรวมต้นไม้เหล่านี้ ต้นทุนจริงเป็น $t+r+\log n$ ฟังก์ชันสลับจะเพิ่มขึ้นอย่างมาก $((\log n)+2m)-(t+2m) = \log n - t$ ต้นทุนตัวเฉลี่ยเป็น $t+r+\log n+\log n-t-2(\log n)+r$ สำหรับฟีโบนัคชีนั้น $r \leq \log n$ นั่นคือ ต้นทุนตัวเฉลี่ยเป็น $O(\log n)$ [14]

อัลกอริทึมการลบเป็นดังนี้ [14]

FIB-HEAP-EXTRACT-MIN(H)

1. $Z \leftarrow \text{MIN}[H]$
2. *if* $Z \leftarrow \text{NIL}$.
3.   *then for each child* x *of* z
4.   *do add* x *to the root list of* H
5. $p[X] \leftarrow \text{NIL}$.
6.   *remove* z *from the root list of* H
7.   *if* $z = \text{right}[Z]$
8.   *then* $\text{min}[H] \leftarrow \text{NIL}$.
9.   *else* $\text{min}[H] \leftarrow \text{right}[Z]$
10. $\text{CONSOLIDATE}(H)$
11. $n[H] \leftarrow n[H] - 1$
12. *return* z

CONSOLIDATE(H)

1. *for* $i \leftarrow 0$ *to* $D(n[H])$
2.   *do* $A[i] \leftarrow \text{NIL}$.
3. *for each node* $\mathcal{O}$ *in the root list of* H
4.   *do* $X \leftarrow \mathcal{O}$
5. $d \leftarrow \text{degree}[X]$
6.   *while* $A[d] \neq \text{NIL}$.
7.   *do* $Y \leftarrow A[d]$
8.   *if* $\text{key}[X] > \text{key}[Y]$
9.   *then exchange* $X \leftrightarrow Y$
10. $\text{FIB-HEAP-LINK}(H, Y, X)$
11. $A[d] \leftarrow \text{NIL}$.
12. $d \leftarrow d + 1$

13. $A[d] \leftarrow x$
14. $\text{min}[H] \leftarrow \text{NIL}$
15. for $l \leftarrow 0$ to $D(n[H])$
16.   do if $A[l] \neq \text{NIL}$
17.   then add $A[l]$ to the root list of H
18.   if $\text{min}[H] = \text{NIL}$ or $\text{key}[A[l]] < \text{key}[\text{min}[H]]$
19.   then $\text{min}[H] \leftarrow A[l]$

FIB-HEAP-LINK(H, Y, X)

1. remove Y from the root list of H
2. make Y a child of X , incrementing $\text{degree}[X]$
3. $\text{mark}[Y] \leftarrow \text{FALSE}$

5. การลดค่าของโหนด

การลดค่าของโหนด เป็นดังนี้ โดยสมมติให้โหนด X เป็นโหนดที่จะถูกลดค่า [14]

1. ทำการลดค่าของโหนด
2. ถ้าการลดค่าก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงลำดับในสีฟ กล่าวคือถ้าโหนด X มีค่าน้อยกว่าโหนดพ่อของโหนด X แล้วให้ทำการตัดโหนด X ออกจากโหนดพ่อของโหนด X
3. โหนด X จะกลายเป็นรากในรายการของต้นไม้ในสีฟ
4. ถ้า X เป็นลูกตัวแรกที่ถูกตัดจากโหนดพ่อของโหนด X แล้วทำการมาร์คโหนดพ่อของโหนด X
5. ถ้า X เป็นโหนดลูกตัวแรกที่ถูกตัดออกจากโหนดพ่อของโหนด X กล่าวคือ โหนดพ่อของโหนด X เป็นโหนดที่ถูกมาร์คก่อนแล้ว จะต้องทำการตัดโหนดพ่อของโหนด X ออกจากโหนดพ่อของโหนด X จะกลายเป็นราก เป็นต้นไม้ใหม่ แล้วทำการยกเลิกการมาร์คที่โหนดพ่อของโหนด X
6. ย้อนกลับไปทำข้อ 5 จนกระทั่งโหนด X เป็นรากในรายการของต้นไม้ในสีฟ

ในการวิเคราะห์ด้วยเฉลี่ย สมมติให้ Cut เป็น จำนวนการตัดโหนดขณะทำการลดค่าโหนด $u(H)$ เป็นจำนวนต้นไม้ในสีฟ $m(H)$ เป็นจำนวนโหนดที่ถูกมาร์ค ต้นทุนจริง (c) เป็นสัดส่วนโดยตรงกับจำนวนการตัดบวก 1 นั่นคือ $c = Cut + 1$ สำหรับฟังก์ชันสัจพจน์นั้น ในแต่ละครั้งของการตัดโหนดนั้นมีการสร้างต้นไม้ใหม่ $(u(H) + Cut)$ และในแต่ละครั้งของการตัด โหนดที่ถูกมาร์คอยู่จะกลายเป็นโหนดที่ไม่ถูกมาร์คก่อนในการตัดครั้งสุดท้าย โดยในการตัดครั้งสุดท้ายนั้นจะมีการเพิ่ม

โหนดที่ถูกบวรัคอีกหนึ่งด้วย $(m(H)-(Cut-1)+1 = m(H)-Cut+2)$ นั่นคือความแตกต่างของฟังก์ชัน
ศักย์ $(\Phi, -\Phi, \rho)$ เป็น

$$((t(H)+Cut)+2(m(H)-Cut+2))-(t(H)+2m(H)) = 4-Cut$$

ต้นทุนถัวเฉลี่ย จึงเป็น

$$Cut+1+4-Cut = 5$$

นั่นคือ เวลาที่ใช้ในการลดค่าของโหนด เป็น $O(1)$ [14]

อัลกอริทึมการลดค่าของ โหนดเป็นดังนี้ [14]

FIB-HEAP-DECREASE-KEY (H,X,K)

1. if $K > key[X]$
2.   then error "new key is greater than current key"
3. $key[X] \leftarrow K$
4. $Y \leftarrow p[X]$
5. if $Y \neq NIL$ and $key[X] < key[Y]$
6.   then $CUT(H, X, Y)$
7.   CASCADING-CUT(H, Y)
8. if $key[X] < key[\min[H]]$
9.   then $\min[H] \leftarrow X$

CUT (H, X, Y)

1. remove X from the child list of Y , decrementing $degree[Y]$
2. add X to the root list of H
3. $p[X] \leftarrow NIL$.
4. $mark[X] \leftarrow FALSE$

CASADING-CUT (H, Y)

1. $Z \leftarrow p[Y]$
2. if $Z \neq NIL$.
3.   then if $mark[Y] = FALSE$
4.   then $mark[Y] \leftarrow TRUE$
5.   else $CUT(H, Y, Z)$
6.   CASADING-CUT(H, Z)

5. สถิติชีพ

สลิวส์ เป็นต้นไม้ไบนารีที่เรียงลำดับแบบสปี และต้นไม้ในสปีจะไม่มีข้อจำกัดในด้านโครงสร้าง

นิยาม โหนด p จะเป็นโหนดเฮฟวี (heavy) ถ้าจำนวนลูก ๆ ทางขวาของโหนด p มีจำนวนอย่างน้อยครึ่งหนึ่งของจำนวนลูกทั้งหมดของโหนด p ในทางกลับกัน ถ้าจำนวนลูก ๆ ทางซ้ายของโหนด p มีจำนวนอย่างน้อยครึ่งหนึ่งของจำนวนลูกทั้งหมดของโหนด p แล้วโหนด p จะเป็นโหนดไลท์ (light)

ในกรณีวิเคราะห์ด้วยเฉลี่ยจะใช้วิธีสตัคซ์ โดยให้ฟังก์ชันสตัคซ์เป็นสัดส่วนโดยตรงกับจำนวนโหนดเฮฟวี

การปฏิบัติกรของสลิว สปี

1. การรวมสปี

การรวมของ 2 สลิวส์ ทำได้โดย

1. ให้สปีหนึ่งไปรวมจากบนลงล่างไปตามส่วนทางขวาของต้นไม้ในอีกสปีหนึ่ง โดยให้มีการเรียงลำดับ
2. ทำการสลับส่วนทางขวาให้ไปอยู่ทางซ้าย และส่วนทางซ้ายให้ไปอยู่ส่วนทางขวา โดยไม่สลับจากล่างขึ้นบนไปตามส่วนทางขวาของต้นไม้ ยกเว้นโหนดขวาสุด ไม่ต้องสลับเพราะจะเป็นโหนดที่ไม่มีลูกทางขวาให้สลับ

เนื่องจากสลิวส์เป็นต้นไม้ที่ไม่มีข้อจำกัดในด้านโครงสร้าง จึงเป็นไปได้ที่ทุกๆ โหนดในสปีเพียงไปอยู่ทางด้านขวาของต้นไม้ กรณีนี้คือเป็นกรณีร้ายแรงสุดที่เวลาที่ใช้ในการรวมสปี เป็น $O(m)$

ในกรณีวิเคราะห์ด้วยเฉลี่ย สมมติให้ m_1 และ m_2 เป็นสปีที่มี n_1 และ n_2 โหนดตามลำดับ โดยสมมติว่า m_1 มีโหนดไลท์อยู่ทางขวา l_1 โหนด และมีโหนด เฮฟวี อยู่ทางขวาเช่นกัน h_1 โหนด และ h_2 มีโหนด ไลท์ อยู่ทางขวา l_2 โหนด และมีโหนด เฮฟวี อยู่ทางขวาเช่นกัน h_2 โหนด นั่นคือ ต้นทุนจริงของการรวมเป็น $l_1 + l_2 + h_1 + h_2$ ในส่วนทางขวา ถ้าโหนดใดเป็นโหนดเฮฟวีแล้วหลังจากการรวม โหนดนั้นจะกลายเป็นโหนดไลท์ ส่วนโหนดอื่นๆที่เป็นโหนดไลท์หลังจากการรวมแล้วโหนดนั้นอาจจะเป็นหรือไม่เป็นโหนดเฮฟวีก็ได้ แต่ในกรณีร้ายแรงสุด โหนดที่เป็นโหนดไลท์หลังจากการรวมแล้วกลายเป็นโหนดเฮฟวี ซึ่งจะเป็นการเพิ่มฟังก์ชันสตัคซ์ นั่นคือจำนวนของโหนดเฮฟวี จะเพิ่มขึ้นเป็น $l_1 + l_2 + h_1 + h_2$ ดังนั้น ต้นทุนด้วยเฉลี่ยเป็น $(l_1 + l_2 + h_1 + h_2) + (l_1 + l_2 - h_1 - h_2) = 2(l_1 + l_2)$ และเนื่องจาก l_1 และ l_2 มีจำนวนโหนดไลท์ในส่วนทางขวา และในจำนวนโหนดไลท์จะมีจำนวนโหนดน้อยกว่าครึ่งหนึ่งของจำนวนโหนดทั้งหมด ดังนั้น $l_1 + l_2 = O(\log n_1 + \log n_2)$ นั่นคือเวลาที่ใช้ในการรวมเป็น $O(\log m)$ ตัวอย่างดังรูปที่ 3.5

รูปที่ 3.5 แสดงการเปลี่ยนสถานะหลังการรวม โหนดเซฟวี/โหนดไถท์

อัลกอริทึมการรวมฮีพ เป็นดังนี้

MERGE (H_1, H_2)

// H_1 and H_2 are skew heaps

// Merge returns the merged heap, destroying H_1 and H_2

if H_1 is empty then return H_2 ,

else if H_2 is empty then return H_1 ,

if the root of $H_2 \leq$ the root of H_1 , then swap H_1 and H_2 ,

// now $\text{root}(H_1) \leq \text{root}(H_2)$

if $\text{right}(H_1) = \text{nil}$

    then $\text{right}(H_1) \leftarrow (H_2)$

else

$\text{right}(H_1) \leftarrow \text{Merge}(\text{right}(H_1), H_2)$

swap left and right children of H_1 ,

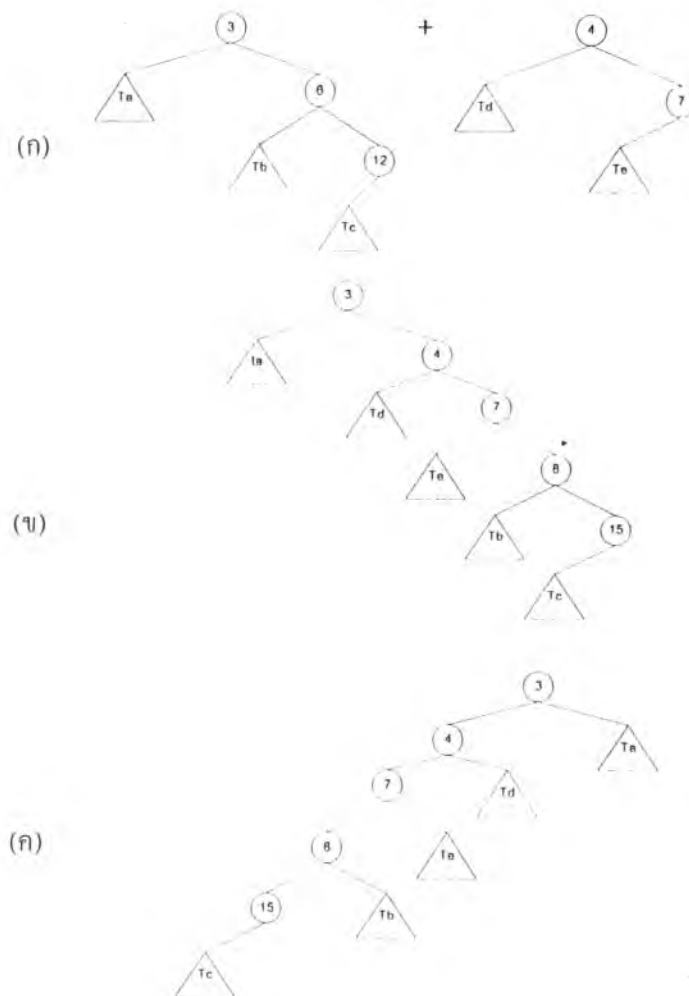
return H_1 ,

ที่ซึ่งอัลกอริทึมนี้ ทำงานดังแสดงในรูปที่ 3.6

2. การเพิ่ม

การเพิ่มจะเป็นลักษณะเดียวกันกับการรวม คือจะเพิ่มโหนดในสควิวฮีพทางขวาแล้วไล่จากบนลงล่างไปตามส่วนทางขวาของต้นไม้ให้มีการเรียงลำดับ แล้วทำการสลับลูกโดยไล่สลับจากล่างขึ้นบนไปตามส่วนทางขวาของต้นไม้ ยกเว้นโหนดขวาสุดไม่ต้องสลับ เพราะเป็นโหนดที่ไม่มีลูกทางขวา สำหรับเวลาที่ใช้การรวม เป็น $O(\log n)$ เช่น เดียวกับการรวม[9]

3. การลบโหนดที่มีค่าน้อยที่สุด

รูปที่ 3.6 แสดงการรวมของ 2 สทวิชีพ (ก) แสดง 2 สทวิชีพก่อนที่จะทำการรวม (ข) แสดงผลหลังจากการรวม ก่อนที่จะมีการสลับ (ค) แสดงผลสุดท้ายของการรวม

การลบโหนดที่มีค่าน้อยที่สุด เนื่องจากสทวิชีพ เป็นต้นไม้ไบนารี ดังนั้นการลบจะทำให้ต้นไม้แตกออกเป็น ต้นไม้ใหม่ 2 ต้น ซึ่งจะทำให้การรวมดังที่ได้กล่าวข้างต้น สำหรับการวิเคราะห์ถ่วงเฉลี่ยของการลบ เป็น $O(\log n)$ เช่นเดียวกับการรวม [9], [11]

5. การลดค่าของโหนด

การลดค่าของโหนดเป็นดังนี้ โดยสมมติให้โหนด x เป็นโหนดที่จะถูกลดค่า [14]

1. ทำการลดค่าของโหนด x
2. ถ้าการลดค่าก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงลำดับในฮีพ กล่าวคือถ้าโหนด x มีค่าน้อยกว่าโหนดพ่อของโหนด x แล้ว
  - 2.1 ให้สลับ โดยให้โหนด x ขึ้นไปแทนที่พ่อของโหนด x ส่วนพ่อของโหนด x ลงมาแทนที่โหนด x

2.2 ย้อนกลับไปทำข้อ 2 จนกระทั่งโหนด x เป็นรากของต้นไม้ หรือโหนด x มีค่ามากกว่าโหนดพ่อของโหนด x

การลดค่าของโหนดใช้เวลา $O(\log n)$ เนื่องจากต้นไม้สูงอย่างมาก $\lfloor \log n \rfloor$ ดังอัลกอริทึมต่อไปนี้ โดยสมมติให้ ค่าของโหนด x จะถูกลดค่าเป็นค่า k [14]

อัลกอริทึมการลดค่าโหนดมีดังต่อไปนี้ [14]

SKIEW-DECREASE-KEY(H, x, k)

1. $key[x] \leftarrow k$
2. $y \leftarrow x$
3. $z \leftarrow p[y]$
4. *while* $z \neq NIL$ and $key[y] < key[z]$
5.   *do* exchange $key[y] \leftrightarrow key[z]$
6. $y \leftarrow z$
7. $z \leftarrow p[y]$
8.   *end do*